

יחשוב שכל יהודי יחזיק ביד אחת תנייך

וביד שניה עיתון

הרב מרשל מאיר, מבסס היהדות המסורתית בארגונייה

גיליון זה מתפרסם פעם בחודש, כשהירח מלא...

גיליון 1, ט"ו במר בששון, תש"ע

ויאמר קין, אל-הבל אחיו; ויהי בהיותם בשדה, ויקם קין אל-הבל אחיו ויהרגהו. ויאמר ה' אל-קין, אי הבל אחיך; ויאמר לא ידעתי, השמר אחי אנכי? (בראשית, פרק ד', ח' ט')

שאלות לעיון והעמקה:

- מה אתם חושבים שאמר קין להבל? מה הבל ענה? האם זו יכולה להיות הסיבה של הרצח?
מה גורם לאלימות?
האם אלימות תמיד מסיימת באלימות פיזי?
אילו סוגים של אלימות מכירים?
מה משמעות וכוחות המשפט "השומר אחי אנכי"? מהן הגבולות של האחריות? מתי אני אחראי? מתי האחרים? מתי הממשלה?

דברי איתי על כסף/ מיכה שטרית

דברי איתי על כסף
דברי איתי על סקס
אל תדברי איתי על עצב
אל תדברי איתי על כאב.

לא איכפת לי מכל הדם שנשפך - זה לא הדם שלי!
סבלם של האנשים הרעבים לא נוגע לקיבה המלאה שלי!
ילדים, נשים, קשישים עולים באש לא איכפת לי...
הם לא המשפחה שלי!

חמוש באקדח אני צועד אל תוך המאה העשרים ואחת.
והיום כמו אתמול וגם מחר לא יקרה שום דבר מיוחד.
ילדים, נשים, קשישים עולים באש לא איכפת לי...
הם לא המשפחה שלי!

שאלות לעיון ועמקה:

- כיצד אתם מדמיינים את האיש שכתב את השיר הזה? כיצד הוא מרגיש?
מה מאפיין המאה ה-21 לפי השיר? ולפי דעתכם?
השיר מדבר על סוג של "אדישות אלימה", האם מתאר לפי דעתכם את המציאות היום בחברה הישראלית?

פינת רב אורח

לקראת הוצאה לאור של ספרו "קין", הסופר הפורטוגזי ל'זה זרמגו מחבר של כמה רבי מכר אחרים כגון "הבשורה על פי ישו" או "על העיוורון", טען טענה פשוטה: בתולדות האנושות, הדתות ובמיוחד התנ"ך הם אלו שתרמו לרצח ולאלימות הרבה יותר מכל דבר אחר. מבלי להיכנס לפרשנות צינית של דבריו, שללא ספק קשורים לקידום המכירות של הספר החדש או לעמדו המוכרות האנטי ישראליות שהן על גבול האנטישמיות, ראוי לדעתי להתמודד עם טענותיו החדשות: "מוטב שהתנ"ך לא היה נכתב כי הוא ספר אלים שטרם לרצח בעולם".
זו קביעה דמגוגית שמתעלמת מלפחות חצי מהאמת. אין ספק שבתנ"ך עצמו ישנם תיאורים אלימים, שבדרך כלל פרשנים יהודים במשך הדורות בחרו לפרש את אותם הדברים כנגד אלימות. קצרה הידיעה כאן להביא דוגמאות. אולם הטענה המרכזית היא זאת: בואו נלך עם סרמגו, התנ"ך לא היה נכתב. לא היו לנו עשרת הדברות ובתוכן ציווי "לא תרצח", לא היו לנו דיני מלחמה ובתוכם "וקראת אליה לשלום", לא היה לנו הבסיס של דיני נזיקין ובתוכם פיצויים עבור פגיעה פיזית במישהו אחר, לא היה לנו "ואהבת לרעך כמוך אני ה' וכו'".
תדמיינו מה היה קורא באותו מצב: היה פחות אלימות או יותר אלימות בחברה? התנ"ך ובמיוחד הדברים הללו הם העקרונות שנקראו והשפיעו הכי הרבה בתולדות האנושות. עקב כך הטיעון של סרמגו דמגוגי ושקרי.
ובלי הקריאה הפרשנית האנטי-אלימה של קטעים בעיתיים, מצבנו היום היה פי כמה וכמה יותר גרוע מבחינה זאת.
"דרכינו דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום". זאת המשמיה שלנו בתור יהודים המחויבים לתורה.

הרב ארי בורשטיין

קהילת שבת אחים גילה וסניף גילה!

אלימות במדינת ישראל בימינו

ועדת הפנים של הכנסת קיימה היום דיון מיוחד בנושא האלימות.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת התכנסה היום לדיון פגרה מיוחד בעקבות רצף אירועי הפשיעה והאלימות בישראל. מפכ"ל המשטרה, דודי כהן, והשר לביטחון פנים, יצחק אהרונוביץ', זומנו לדיון כדי להציג תמונת מצב של הקשיים בהתמודדות עם הפשיעה והאלימות בישראל.
יו"ר הכנסת, ראובן ריבלין אמר בפתח הדיון: "יתכן שאנחנו במערבולת סדרי עדיפויות, ששלטון החוק לא יכול לתת מענה לכל הצרכים"
מפכ"ל המשטרה והשר לביטחון פנים הודיעו כי כל פלוגות משמר הגבול, המצויות תחת פיקודה של משטרת ישראל, הופנו בימים האחרונים ללוחמה בפשיעה ובאלימות. כהן הוסיף כי "הלחימה בפשיעה צריכה להיות יעד לאומי". הוא ציין כי במדינת ישראל נפתחים 420 אלף תיקים פליליים בשנה. 32 אלף מתוכם - 9% - הם תיקים בגין אלימות.
אהרונוביץ' הוסיף כי האחריות אינה נופלת רק על כתפי המשטרה. "המשטרה היא מרכיב חשוב, ולא נברח מאחריות. אחריות המשטרה היא לתת תחושת ביטחון לאזרחיה, אבל זה לא מתחיל ונגמר במשטרה", אמר השר לביטחון פנים. "מי שמחפש את השקל מתחת לפנס טועה. הבעיות יותר מורכבות. זה מתחיל מהבית, זה עובר לבתי הספר, זה עובר לשליטה ההורית של ההורים על הילדים, ולאחר מכן אנחנו פוגשים אותם בכבישים, ברחובות ובמועדונים", אמר השר.

אהרונוביץ ציין כי רק שילוב מערכות יוכל להתמודד עם גל הפשיעה.

מאת יהונתן לוי, עיתון הארץ ONLINE

חלק מהמקרים האחרונים:

- שני צעירים נרצחו באירוע נוער של הקהילה הומו-סבית בת"א
גופת אישה נמצאה בפח שעולה באש ברמת גן
גופת אדם מרוטשת נמצאה בנחל אלכסנדר
חשד: אדם נרצח במכות בזמן שטייל עם אשתו ובתו בחוף הים בת"א
חשד: תושבת ירושלים נרצחה בדירת דייר שלה

עוד כתבות על הנושא:

"במקום לבחון את החברה שלנו לעומק אפשר להאשים את הקיץ".

יונתן למזה. [לכתבה המלאה](#)

"נחל הירקון העכור כזכוכית מגדלת של החברה הישראלית"

פרופ' רון שפירא. [לכתבה המלאה](#)

"שום מקום אינו בטוח... המשטרה לא אשמה"

ד"ר אבי זלבה. [לכתבה המלאה](#)

דבר רב נוע'ם

מי לא הזדעזע מהאירועים האחרונים של הקיץ? מי לא חשב, אפילו לרגע, שאנחנו מאבדים כיוון? מי לא שאל את עצמו מה קורה איתנו? וחזרנו לשגרה, יצאנו מהבית, התווכחנו עם נהג המונית שכמעט דורס אותנו, צעקנו לאישה שנדחפה לתור לפנינו, התעצבנו על מורים, על ההורים ואין לנו סבלנות אפילו ללטף את הכלב שלנו.

האם אני אלים? מה פתאום, האלים הוא האחר. מילים לא הורגות, עצבים לא רוצחים... ועצקות וקללות הופכות לשגרה האלימה המקובלת שלנו.

רק לפני כמה ימים נזכרנו שוב בפעם הארבע עשרה ברצח הנורא ההוא. עוד רצח של שנאת חינום. השלטים בכיכר זועקים: די לאלימות! ושום דבר לא השתנה. השלום לא הגיע. גם לא שלום בית. גם לא שינוי את דרכינו כלפי אחינו שגרים יחד איתנו במדינת הזאת.

האם אנחנו שונים מחברה אחרת?
האם אנחנו באמת יותר אלימים?
אולי בגלל המתח שיש בארץ? בגלל המלחמות? בגלל החום?

אבל אנחנו אמורים להיות מדינה מוסרית, מדינה שמתנהגת בצדק, להיות "אור לגויים".

אנחנו חייבים להיות שונים מחברות אחרות!

הלל היה אומר: "ובמקום שאין אנשים, השתדל להיות איש".

אני הולכת להגיד משהו שכבר שמעתם, אבל עכשיו זה חייב לקרות: השינוי מתחיל מאיתנו.

הרב דבי גרינברג

כיון שאמר לו הקב"ה "אי הבל אחיך?" אמר לו: לא ידעתי השומר אחי אנכי? אתה הוא שומר כל הבריות ואתה מבקשו מידי?

משל, למה הדבר דומה? לגנב שגנב כלים בלילה ולא נתפש, לבקר תפשו השוער, אמר לו: למה גנבת את הכלים?

אמר לו, אני גנב ולא הנחתי אומנתי, אבל אתה שאמונתך בשער לשמור - למה הנחת אומנתך? ועכשיו אתה אומר לי כך? ואף קין כך אמר: אני הרגתי אותו, בראת בי יצה"ר [=יצר הרע],

אתה שומר את הכל ולי הנחת אותו להרגו? אתה הוא שהרגתו שנקראת אנכי.

שאלו קבלת קרבני כמותו לא הייתי מתקנא בו.

מדרש תנחומא

בראשית ד', סימן ט'

שאלות לעיון והעמקה:

- על פי המדרש קין אשם או הקב"ה?
מה הייתם עונים לקין?
מה אתם חושבים שענה לו ה'?

"לא תלך רכיל בעמך, לא תעמד על דם רעך, אני ה'"

(ויקרא, פרק י"ט, ט"ז)

"לא תרצח..."

(שמות, פרק כ', י"ב)

שאלות לעיון והעמקה:

- מה ההבדל בין המצווה "לא תעמוד על דם רעך" ו"לא תרצח"?
כיצד אנו מחויבים למצווה זו?
האם הצלת האחר נובעת מציון לחוק? האם היא איננה טבעית לאדם?
האם אדישות היא טבעית בבני אדם?
האם הפסוקים האלו או חוק מסוים יכולים למנוע אלימות?

פירושים על הפסוקים

הקליקו כאן למידע על

המחברים וספרים